

KUPIŠKIO ETNOGRAFIJOS MUZIEJAUS VADOVO 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I SKYRIUS BENDROSIOS ŽINIOS

Kupiškio etnografijos muziejaus vizija – būti moderniu ir atviru lankytojų poreikiams, užtikrinančiu nacionalinio intelekto, dvasinio ir materialinio paveldo išsaugojimą ateinančioms kartoms Aukštaitijos regiono muziejus.

Įstaigos viziją padeda įgyvendinti misija – skatinti nacionalinės kultūros atvirumą, pristatyti Kupiškio krašto savitumą, puoselėti tapatumą, susieti kultūros paveldą su muziejinių vertybių kaupimu, saugojimu, tyrinėjimu, fiksavimu, populiarinimu, informacijos visuomenei pristatymu, kultūros reikmių tenkinimu ir švietimu, jaunosios kartos pilietiniu ugdymu.

Kupiškio etnografijos muziejui nuo 2001 m. spalio 1 dienos vadovauja Violeta Aleknienė, aukštasis universitetinis išsilavinimas, bendras vadybinio darbo stažas 38 metai, muziejinės veiklos vadybinio darbo stažas 16 metų.

2014 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 18-1 Kupiškio etnografijos muziejuje buvo patvirtinti 12,75 etatų. 2017 m. duomenimis muziejuje ir jo struktūriniuose padaliniuose iki 2017 m. lapkričio 6 d. dirbo 13 darbuotojų. Kupiškio rajono savivaldybės sprendimu „Dėl Kupiškio etnografijos muziejaus darbuotojų pareigybių skaičiaus patvirtinimo 2017 m. rugsėjo 28 d. Nr. TS-256 pareigybių skaičių padidino iki 13,75 etato. Nuo 2017 m. lapkričio 6 d. muziejininke buvo priimta dirbti menotyrininkė Rūta Vitė. Nuo 2018 m. sausio 2 d. dviejų šalių susitarimu iš darbo išėjo muziejininkė Donata Jutkienė.

Visi muziejininkai turi aukštąjį išsilavinimą. Muziejaus darbuotojų metų vidurkis 44 metai: 2 darbuotojai iki 30 metų, 2 darbuotojai iki 40 metų, 2 darbuotojai iki 50 metų, 5 darbuotojai iki 60 metų, 2 darbuotojai virš 60 metų.

Kupiškio etnografijos muziejui priklauso keturi struktūriniai padaliniai: Adomo Petrausko muziejus, Laukminiškių kaimo muziejus, Veronikos Šleivyčės paveikslų galerija, Uoginių amatų centras. Muziejui ir struktūriniams padaliniams priskirti 9 pastatai, kurių bendras plotas 1607 m².

Kupiškio etnografijos muziejaus pastato renovacija atlikta 2011 m. Nuo pastato sutvarkymo praėjus šešeriems metams, pradėjo skylinėti ir byrėti tinkas parodų salėje, suskilo langinės, drėksta pastato siena ties naujojo priestato sujungimo vieta. Kupiškio rajono savivaldybės taryba remonto darbams skyrė 2 037,26 eurus.

2017 m. už papildomai gautas ir sutaupyto biudžeto lėšas nupirkti trys kompiuteriai už 1497 eurus.

Kupiškio etnografijos muziejaus pastate yra dvi eksponatų saugyklos. Jos yra vėdinamos natūraliu būdu ir vėdinimo sistema, šaltuoju metų laiku saugyklos šildomos. Drėgnu metų laiku saugyklose esama temperatūra neatitinka muziejinių reikalavimų. Eksponatų saugyklose būtina turėti aukštesnės kokybės (sertifikuotus) kalibruotus drėgmės ir temperatūros matavimo prietaisus, atskiroms eksponatų grupėms sudėti pritaikytas sistemas, bei specialias muziejaus vertybėms saugoti medžiagas. Dalis būtino inventoriaus eksponatų saugojimui nupirktas. Įtraukta į 2017 m. įstaigos biudžeto planą ir pateikta steigėjui. Finansinių lėšų reikiamų eksponatų saugojimui įsigyti neskirta.

Muziejaus struktūrinių padalinių pastatai, išskyrus Uoginių amatų centrą, yra blogos būklės: tik dalinai atitinka gaisrinės ir darbo saugos reikalavimus, patalpos nešildomos, nėra žaibosaugos ir t.t. 2017 m. A. Petrausko muziejuje buvo nudažytos bokšto sienos, sutvarkyti langai,

pakeistos sienų supuvusios lentos. 2017 m. kitiems struktūrinių padalinių pastatams nebuvo skirtos finansinės lėšos. Sutvarkyti struktūrinių padalinių pastatus, kad jie pilnai atitiktų muziejinius reikalavimus, pritrauktų lankytojus būtina kartu su Kupiškio rajono savivaldybe rengiant ES struktūrinius projektus. Nedideli einamojo remonto darbai reikiamų rezultatų neleis pasiekti, tik laikinai sustabdys jų nykimą.

II SKYRIUS IŠTAIGOS RINKINIŲ CHARAKTERISTIKA

Kupiškio etnografijos muziejaus ir jo struktūrinių padalinių rinkiniuose yra saugoma 54 040 eksponatų. 2017 m. rinkiniai pasipildė 1510 eksponatų.

Kalendoriniais metais buvo tęsiama muziejinių vertybių apskaita. Surašyti 68 priėmimo aktai. Į pagrindinio fondo knygą įrašyta 1262, o į pagalbinio fondo knygą 248 eksponatai.

Prano Gudyno muziejinių vertybių restauravimo centre per metus buvo sutvarkytas 21 eksponatas. Tai 20 dailininkės V. Šleivyčės paveikslų ir vienas buities-etnografijos eksponatas (Noriūnų dvaro kėdė). Muziejinių vertybių nusipirkimui ir tvarkymui steigėjas skyrė 600 eurų, o Lietuvos kultūros taryba 5000 eurų. Iš viso eksponatų restauravimui panaudota 5400 eurų. Šiuo metu reikia restauruoti ir prevenciškai konservuoti 11057 eksponatus.

Suskaitmeninta (arba į kompiuterinę duomenų bazę) įtraukta 2014 eksponatų: 136 skulptoriaus J. Kėdainio skulptūros, 52 archeologijos radiniai, 107 seserų Glemžaičių tekstilės rinkinys, 1644 dailininkės V. Šleivyčės fotografijos.

Į integralią informacinę sistemą (LIMIS) programą įkelta tik 145 eksponatai. Muziejininkams dirbti su LIMIS sistema privaloma, todėl būtina dalyvauti mokymuose. Kadangi dvi muziejininkės vykdžiusios šią veiklą išėjo iš darbo, reikėjo dalyvauti mokymuose naujai pradėjusioms dirbti darbuotojoms. LIMIS mokymai vykdomi pagal metų pradžioje sudarytą grafiką. Skaitmeninti (fotografuoti) reikiama aparatūra 2017 m. balandžio 26-27 d. buvo atvykę darbuotojai iš LIMIS centro. Muziejuje su esančia kompiuterine technika galima suskaitmeninti tik mažo formato eksponatus. Kad galėtume patys atlikti šį darbą ir į LIMIS programą įkelti didesnio formato kūrinius, reikia turėti specialią kompiuterinę įrangą, kuri kainuoja apie 13000 Eur. Be to fondų saugotoja G. Zuožienė dalį eksponatų skaitmeninti veža į Lietuvos muziejų informacijos skaitmeninimo ir LIMIS centrą.

Muziejus 2017 metais dalyvavo tęstiniame respublikiniame projekte „Lietuvos šimtmetis-Lietuvos muziejų eksponatuose.

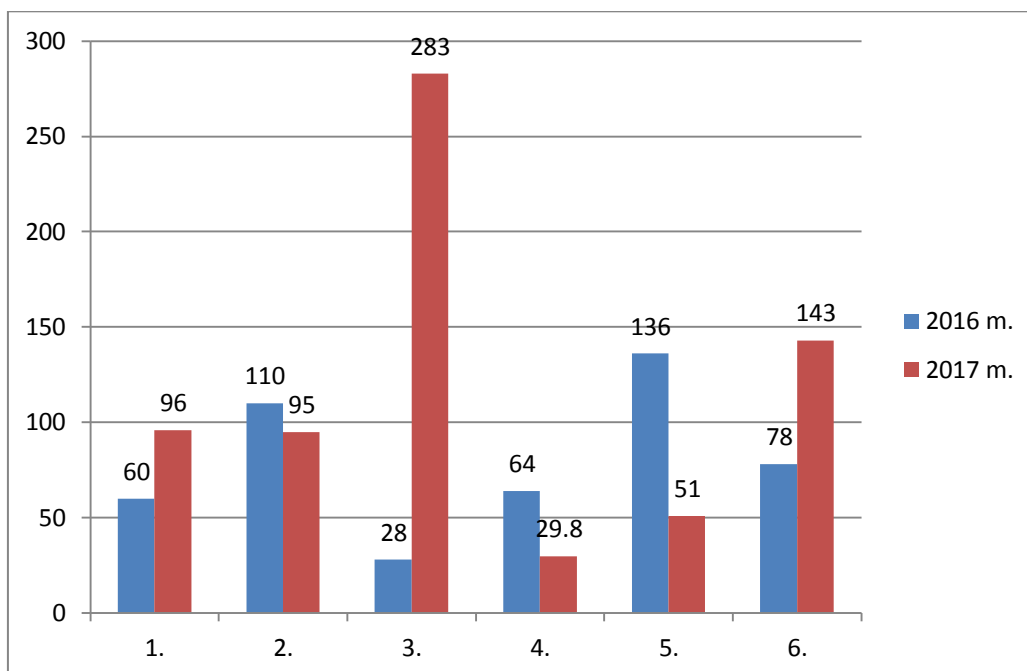
Vadovaujantis projekto metodika suskaitmeninti ir į LIMIS įkelti vargonininko, vertėjo, mokytojo Balio Kašponio sūnaus dovanotas archyvas – 108 eksponatai.

Per kalendorinius metus tikrąja verte pervertinta 1510 surinkti eksponatai, kurių vertė 11 626 eurų.

Už steigėjo lėšas nupirkti 7 eksponatai: lininė suknelė (10 eurų), lempos gaubtas (15 eurų), užuolaidėlė (15 eurų), staltiesė (10 eurų), Juozo Karazijos nuotraukų rinkinys (100 eurų), knygos su dedikacijomis (40 eurų), kurių vertė 200 eurų. Labai vertingas istoriniu požiūriu įsigytas Kupiškio miesto buvusio fotografo Juozo Karazijos tarpukario laikotarpio 135 fotografijos. Be to Genovaitė Perekšlienė muziejui dovanojo savo vyro tautodailininko Leono Perekšlio 88 medžio skulptūras. Muziejinių vertybių, kurios yra susijusios su Kupiškio kraštu dar galima rasti. Kai kurie fiziniai asmenys už jas prašo didelių sumų. 2017 m. parengėme už steigėjo lėšas nuo 2006 iki 2017 m. nupirktų muziejinių vertybių sąrašą. Iš viso nupirktas 251 eksponatas, kurių vertė 18 844,73 eurai.

Per kalendorinius metus suinventorinta 763 eksponatai.

1. Diagrama. Muziejaus ir jo struktūrinių padalinių rinkinių tvarkymo rezultatai %.



1. Surinkta eksponatų
2. Restauruota eksponatų
3. Į kompiuterinę bazę įvesta eksponatų
4. Suskaitmeninta ir įkelta į LIMIS sistemą eksponatų
5. Pervertinta tikrąja verte eksponatų.
6. Suinventorinta eksponatų.

III SKYRIUS LANKYTOJAI IR EDUKACINĖ VEIKLA

Per kalendorinius metus Kupiškio etnografijos muziejuje ir jo struktūriniuose padaliniuose apsilankė 14 534 lankytojai. Išskirtinė informacija apie saugomus eksponatus, parodas, ekspozicijas, projektus, Kupiškio krašto istoriją, įžymius žmones ir kita suteikta 248 asmenims. Fondus apžiūrėjo 89 lankytojai, internetinėje svetainėje apsilankė 11 176 asmenys.

Muziejaus edukaciją galima apibrėžti kaip sistemingą bei struktūrizuotą mokymą ir mokymosi muziejaus aplinkoje, taikant čia sukaupias žinias, naudojant eksponatus ir edukaciją susiejant su ugdymo procesu ir metodais. Iš viso 2017 m. muziejininkai siūlė 22, o dirbantys pagal verslo liudijimą 15 edukacinių programų. Per kalendorinius metus vesti 188 edukaciniai užsiėmimai vaikams ir suaugusiems, juose sulaukta 3480 lankytojų. Be edukacinių pamokų yra organizuojami įvairūs šios veiklos projektai ir renginiai. Devyniuose edukaciniuose renginiuose dalyvavo 3480 lankytojų, o projektų įgyvendinime 680 dalyviai. Bendras edukacinis rodiklis 201 užsiėmimas-4575 dalyviai.

Į edukacinę veiklą pritraukti didesnį lankytojų skaičių leido integruota veikla ir bendradarbiavimas su Aukštaitijos regiono bendrojo lavinimo mokyklomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, bendruomenėmis, įvairiomis kultūros įstaigomis ir t.t.

Vadovaujantis Kupiškio rajono ugdymo įstaigose atliktu tyrimu (anketų pildymas) muziejininkai per 2017 m. parengė 5 edukacines programas: „Tautiniai drabužiai“, „Per kalbą į tėvynės širdį“, „Užgavėnių kaukės“, „Advento kalendorius“, „Rytų Aukštaitijos piliakalnių žiedas“.

Įgyvendinti projektai neformalioje aplinkoje „Iš praeities – į dabartį“ (skirtas dailininkės Marcės Katiliūtės atminimui), „Pilpio ir Lėvens upių santakos piliakalniai“ (Stirniškių piliakalnio ir Ožiakalnio pilkapio aplinkos fotografavimas, piešimas), „Rytų Aukštaitija: Bunkerių paslaptis atskleidus“ (mokomoji-pažintinė ekskursija Utenos krašto partizanų keliais) ir „Dešimt metų besileidžianti Baltų genčių šviesa“ (senųjų amatų demonstravimas ir mokymas), „Aukšžemės piliakalniai – praeities ir dabarties kronika“ (2017 m. Europos paveldo dienos Kupiškio krašte) prisidėjo prie mokinių kūrybiškumo, savęs atskleidimo, tautinės savimonės, pilietiškumo ugdymo.

Pasiteisino Aukštaitijos regiono ugdymo įstaigų auklėtinių kūrybos darbų parodų rengimas muziejaus edukacinėje klasėje, struktūriniuose padaliniuose. Muziejininkai su pedagogais ruošia nedidelės apimties parodų pristatymus, auklėtiniai džiaugiasi matydami savo ir draugų kūrybos darbus.

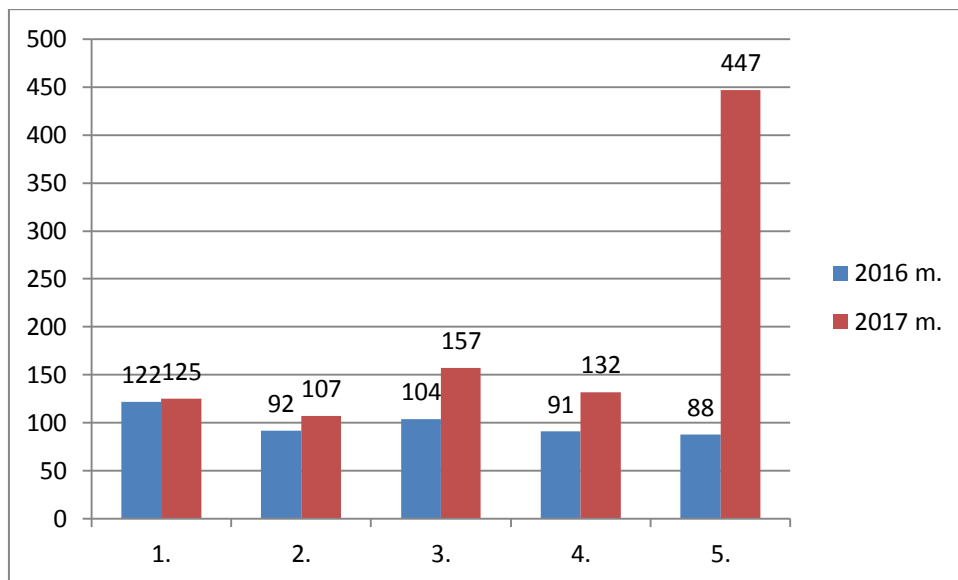
Muziejininkai yra laukiami Kupiškio rajono ugdymo įstaigose. Jie vedė edukacines pamokas Noriūnų J. Černiaus, Salamiesčio, Šimonių pagrindinėse mokyklose, Kupiškio P. Matulionio progimnazijoje, lopšelyje-darželyje „Obelėlė“, Paketurių šv. Kazimiero globos namuose, Virbališkių Krizių centre.

Paskatinti muziejininkų Kupiškio P. Matulionio jaunieji šauliai tvarkė partizanų buvusį taką nuo Sypsalės piliakalnio iki bunkerio prie Pyvesos upės, apsilankė partizano Algirdo Stančiko namuose, žiūrėjo videofilmą „Aviacijos kapitonas-Albinas Tindžiulis Dėdė“.

2017 m. lapkričio mėn. buvo nutarta rengti trys edukacines pamokas skirtas Lietuvos valstybės šimtmečiui. Iš kitų lėšų edukacinėms priemonėms skirta 600 eurų.

Muziejininkai planuoja toliau tobulinti edukacinių pamokų kokybę, rengti temines pamokas, renginius ir vykti į mokyklas, atnaujinti informaciją el. svetainėje, edukacinių užsiėmimų lankstinukus įkelti į Facebook, organizuoti dialogą su socialinių tinklų lankytojais, atlikti apklausą, organizuoti parodas, rengti projektus.

2. Diagrama. Lankytojų apsilankymo ir edukacinės veiklos rezultatai lyginant 2016 m. su 2017 m. %



1. lankytojų skaičius (-mažėjo, + didėjo)
2. Suteikta informacija
3. Edukacinių užsiėmimų skaičius
4. Edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius
5. Internetinėje muziejaus svetainėje apsilankę žmonių skaičius

IV SKYRIUS PROJEK TIN Ė IR LEIDYBIN Ė VEIKLA

Ištaigoje vykdoma projektinė veikla padeda papildomai pritraukti finansines lėšas, pateikti lankytojiui kokybiškesnį kultūros produktą, pasikviesti profesionalaus meno kolektyvus. Todėl muziejininkai Lietuvos kultūros tarybai (toliau LKT) ir kitiems projektų fondams 2017 m. pateikė 12 projektų. LKT finansuoti projektai: „Meno aukštybių siekiančioji“, skirtas Unės Babickaitės 120-osioms gimimo metinėms (3500 eurų), „Kupiškio žydų bendruomenės pastatai ir paminklai“ (4400 eurų), „Saulė kyla ir leidžiasi Baltų genčių piliakalnių viršūnėse“ (4800 eurų), „Lietuviškos ateities garantas – sugebėjimas bet kokiomis istorinėmis sąlygomis išsaugoti valstybę“ (3500 eurų), „Dailininkės Veronikos Šleivyčės kūrybinis palikimas“ II d. (5000 eurų), „Lietuvybė Kazio Šimonio ir kitų XX a. pirmųjų dešimtmečių menininkų kūryboje“ (3900 eurų), „Dešimt metų besileidžianti Baltų genčių šviesa“ (400 eurų), Nekilnojamojo kultūros paveldo projektų fondas finansavimą skyrė projektui „Aukšžemės piliakalniai – praeities ir dabarties kronika“ (400 eurų). Kupiškio rajono savivaldybė iš pilietinio tautinio ugdymo projektų fondo skyrė 230 eurų projekto „Dešimt metų besileidžianti Baltų genčių šviesa“, iš leidybos fondo 400 eurų knygos „Kupiškio krašto žydų bendruomenės pastatai ir paminklai“ leidybai ir 400 eurų projekto „Meno aukštybių siekiančioji“.

Iš minėtų dviejų projektų fondų muziejus gavo 25600 eurų, steigėjas skyrė 1030 eurų.

Projekto „Meno aukštybių siekiančioji“ pristatymo šventė vyko per Europos muziejų naktį – 2017 m. gegužės 20 d. Renginio metu buvo pristatyta profesionalaus meno dailininkų vykusio plenero kūrybos darbai, literatūrinė-muzikinė impresija „Meno aukštybių siekiančioji“ ir lankytojų šaržų piešimas „Kitu gyvenimo kampu“.

Projektas „Lietuviškos ateities garantas-sugebėjimas bet kokiomis istorinėmis sąlygomis išsaugoti valstybę“, skirtas žymiam pasaulio semiotiko Algirdo Juliaus Greimo 100-osioms gimimo metinėms. Gautos finansinės lėšos sudarė sąlygas įgyvendinti renginių ciklą: A. J. Greimo pagerbimas prie F. Jakutyčės namų, fotografijų parodos „A. J. Greimui-100“ pristatymas rajono savivaldybėje, mokslinė konferencija, M. K. Čiurlionio kvarteto koncertas.

2017 m. buvo paskelbti piliakalnių metais. Muziejininkai siekdami atkreipti įvairių socialinių visuomenės grupių dėmesį dėl piliakalnių kraštovaizdžių išsaugojimo, supažindinti su jų istorija, parengė ir įgyvendino tris projektus.

Projektas „Saulė kyla ir leidžiasi Baltų genčių piliakalnių viršūnėse“ turėjo pažintinę ir išliekamąją vertę. Kupiškyje vyko Rytų Aukštaitijos rajonų tautodailininkų pleneras. Dalyviai nutapė 14 piliakalnių vaizdų, o muziejininkai pristatė parodą. Liaudies meistrų darbai papildė muziejaus tautodailės rinkinį. Muziejininkė M. Zakarauskaitė dirbdama su savanorėmis parengė medžiagą videofilmui ir sukūrė edukacinę programą „Rytų Aukštaitijos piliakalnių žiedas“.

Edukacinis projektas „Dešimt metų besileidžianti Baltų genčių šviesa“ buvo skirtas Baltų vienybės dienai paminėti. Ant Kupiškio piliakalnio vyko ragų ir daudyčių sąšauka, aukuro ugnies uždegimas, sutartinių ir karo dainų ratas, amatų kiemelis-karinė stovykla, edukaciniai užsiėmimai, jaunimo folkloro ansamblių koncertas.

Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui muziejininkai pristatė projektą „Lietuvybė Kazio Šimonio ir kitų XX a. pr. dailininkų kūryboje“. Liepos 6 d. buvo pristatyta to paties pavadinimo įvairių XX a. pr. dailininkų kūrybos darbų paroda iš M. K. Čiurlionio muziejaus fondų, koncertavo dainininkė Veronika Povilionienė, saksofonistas Petras Vyšniauskas.

Leidybinė veikla yra viena iš svarbiausių muziejinės veiklos prioritetų. Išleisti įvairius leidinius galima tik gavus projektines lėšas.

Kalendoriniais metais už projektines ir steigėjo lėšas išleisti trys leidiniai. Pirmajame leidinyje „Kupiškio krašto žydų bendruomenės pastatai ir paminklai“ yra publikuojami keturių autorių straipsniai. Leidinio sudarytoja ir įvadinio straipsnio autorė muziejininkė Aušrelė Jonušytė. Knyga išleista 500 egz. tiražu.

Taip pat išleisti mokslinių konferencijų pranešimų leidiniai. „Algirdo Juliaus Greimo 100-mečio ženklai“ (200 egz.), „Lietuvybė Kazio Šimonio ir kitų XX a. pirmųjų dešimtmečių menininkų kūryboje“ (50 egz.).

V SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

Muziejus nuosekliai bendrauja ir bendradarbiauja su įvairiomis kultūros, mokslo, ugdymo institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis. Ši priemonė padeda keistis, siekti kultūros produkto kokybės, sudaro galimybes plačiau visuomenei pristatyti Kupiškio krašto dvasinį ir materialinį paveldą, pritraukti daugiau lankytojų, sužinoti apie kitų regionų kultūros tapatumą ir išskirtinumą. Muziejus yra pasirašęs 35 bendradarbiavimo sutartis, iš jų 8 pasirašytos 2017 m. su švietėjo, kunigo J. Katelės labdaros ir paramos fondu, Zarasų krašto muziejumi, Rokiškio r. Panemunėlio bendruomene, Rokiškio r. Pandėlio bendruomene, VšĮ „Rokiškio inovacijos“, VšĮ „Kupiškio auto-moto sportas“, Kupiškio r. Laičių kaimo bendruomene, Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universaliu daugiafunkciniu centru, VšĮ „Kupiškio televizijos ir informacijos centru“ (perredaguota), Kėdainių krašto muziejumi.

VI SKYRIUS

KULTŪRINĖ VEIKLA (PARODOS, RENGINIAI, EKSPOZICIJOS)

Lietuvos muziejuose ir privačiose kolekcijose saugoma gausi ir vertinga kilnojamojo kultūros paveldo dalis. Tik maža dalis yra pristatoma visuomenei parodų salėse. Įvairiais būdais skatiname kultūros ugdymo įstaigas, kaimo bendruomenes savo erdvėse eksponuoti eksponatų padarytas kopijas, tačiau didelio poreikio 2017 m. nebuvo. Surengta 13 kilnojamųjų parodų. Pvz. Skapiškio kultūros namų erdvės puošė M. Sankūnienės batikos darbai, Subačiaus senelių namų fotografijos „Kupiškio Kristaus žengimo į dangų“, paveikslai „Saulė kyla ir leidžiasi Baltų genčių viršūnėse“, Rokiškio r. Obelių gimnazijos, „Kupiškio kraštas visai slapta“, „Kriaunų muziejuje, 1991 m. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios tarybos gynėjo Leonido Chardingo fotografijos „Istorinės sausio 13-osios įsimintinos datos“, tautodailininkės V. Jurevičienės karpinių paroda Lietuvos seime.

2017 m. buvo iš viso muziejuje ir struktūriniuose padaliniuose eksponuota 44 parodos. Didelio dėmesio ir lankytojų susidomėjimo sulaukė dailininkės E. Ridikaitės kūrybos darbų „Palikimas: Bobutas sakralas“, „Aukštaitijos regiono atrankinė-konkursinė paroda „Aukso vainikas“, „Meno aukštybių siekiančioji“ (skirta U. Babickaitės 120-osioms gimimo metinėms), „Meno plastika brolių Kėdainių kūryboje. V. Repšienės, A. Gegelevičienės, D. Palaimienės kūrybos darbų iš šiaudų ir stilisto A. Mašausko fotografijų“, Ilonos Daujotaitės „Lietuvos valdovų vėliavos“ parodos ir t.t.

Kupiškio etnografijos muziejus ir jo struktūriniai padaliniai įvairius renginius, projektų pristatymus daugiausia organizuoja su rajono kultūros centru, biblioteka, ugdymo įstaigomis, bendruomenėmis. Per kalendorinius metus pravesta 50 įvairių renginių, iš viso sulaukta 5634 žiūrovų. Muziejaus darbuotojai prisidėjo prie sausio 13-osios, Vasario 16-osios, profesionalių teatrų festivalio „Ard do“, festivalio integruoto „Stichijos 2“ rengimo, Baltų dienos paminėjimo, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje Kupiškio krašto kultūros pristatymo ir t.t.

Lietuvos muziejų asociacija nuo 2014 m. kartu su visais šalies muziejais įgyvendina programą „Lietuvos muziejų kelias“ ir „Europos muziejų naktis“. Temos yra pasirenkamos, vadovaujantis visuomeniškumo, aktualumo, aktyvumo, istoriškumo kriterijais. 2017 m. minėtos programos buvo susietos su iškilių kultūros asmenybių gyvenimu ir kūryba, nes nacionalinė kultūra prisideda prie valstybės kūrimo. Europos muziejų nakties renginio metu buvo pristatomas projektas „Meno aukštybių siekiančioji“ (kuris skirtas aktorės U. Babickaitės 120-osioms gimimo metinėms).

„Lietuvos muziejų kelias“ programoje organizuota mokslinė konferencija „Lietuvybė Kazio Šimonio ir XX a. pr. ir kitų dailininkų kūryboje“. Parodoje buvo eksponuojami žymiausių

tarpukario laikotarpio Lietuvos dailininkų darbai, mokslinėje konferencijoje pranešimus skaitė dr. S. Urbonienė, prof. G. Jankevičiūtė, dr. S. Smilingytė, dr. L. Šatavičiūtė.

Nuo 2014 m. muziejaus trijose salėse veikia parengta ekspozicija „XIX a. pab.- XX a. pr. Kupiškio krašto butis ir etnografija“. 2017 m. ekspozicijų atnaujinimui buvo rengtas projektas „Skulptoriaus J. Kėdainio kūrybinio palikimo pristatymas virtualioje erdvėje“. Projekto tikslas – virtualioje erdvėje lankytojams pristatyti J. Kėdainio kūrybą, užsidėjus specialius akinius. Tačiau projektas nebuvo finansuotas. 2018–2019 m. planuojame toliau rengti šios srities projektus. Ekspozicijose ar edukacinėje klasėje būtina įrengti kompiuterinę įrangą, įgarsinti ekskursijų vedimą anglų, rusų, lietuvių kalbomis. Už projektines lėšas turime įsigiję tris planšetinius kompiuterius, kuriuose yra sudėti 5 edukaciniai žaidimai, pristatomi unikaliausi eksponatai. Lankytojas planšetę gali naudoti vaikščiodamas po ekspozicijų sales, klausytis gido pasakojimo kupiškėniška tarme, sustoję prie eksponatų išgirsti jo istoriją. Naujų technologijų pritaikymas yra vienas iš svarbiausių muziejinės veiklos prioritetų.

2017 m. didelį dėmesį skyrėme muziejinės veiklos populiarinimui ir sklaidai. Beveik visi muziejaus renginiai, parodų projektų pristatymo reportažai parodyti VŠĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centro virtualioje erdvėje, 46 trumpi apibūdinimai su nuotraukomis patalpinti internetinėse svetainėse: www.etnografijosmuziejus.lt, www.muzejai.lt, www.panskliautas.lt, www.temainfo.lt, publikuoti 65 straipsniai laikraščiuose „Panevėžio kraštas“, „Kupiškėnų mintys“, „XXI amžius“, žurnale „Varpas“.

Prieš kiekvieną renginį yra išnešiojami kvietimai, išsiunčiami elektroniniai laiškai, rengiami skelbimai ir kabinami Kupiškio mieste leistinose vietose. Lietuvos nacionaliniam radijui perduota svarbiausių renginių informacija. Iš viso išleisti 5 informaciniai lankstinukai, 1 informacinis katalogas, trys knygos. Knyga „Kupiškio krašto žydų bendruomenės pastatai ir paminklai“ pristatyta Kupiškio kultūros centre, Vilniaus kupiškėnų klube, Izraelio valstybėje Jad Vašem muziejuje. Muziejininkams teko bendrauti su Lietuvos Ryto ir LRT televizijomis. Lietuvos Respublikos televizijai V. Aleknienė davė interviu apie Salamiesčio reformatų istoriją, Lietuvos Ryto televizijai V. Aleknienė ir A. Jonušytė apie Kupiškio mieste gyvenusią žydų bendruomenę.

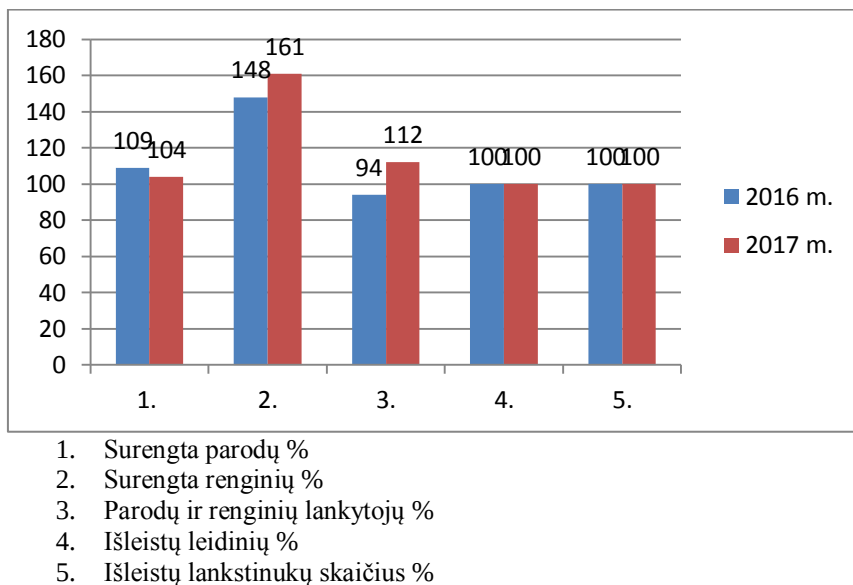
Sulaukėme didelio muziejaus internetinės svetainės lankytojų skaičiaus. Joje apsilankė 11176 asmenys. VŠĮ Kupiškio turizmo ir informacijos centre įsteigtas knygų ir kitų suvenyrų pardavimo kampelis. Muziejaus tarybos posėdžiuose dažnai aptariame muziejinės veiklos viešinimo, lankytojų pritraukimo galimybes, stengiamės organizuoti renginius įvairaus amžiaus visuomenės socialinėms grupėms. Jau antrus metus rengiame rinkodaros planus, ieškome partnerių ir rėmėjų.

Muziejininkai šalia kitų darbų vykdo mokslinę-tiriamąją veiklą. Beveik visuose muziejuose mokslinė veikla yra probleminė sritis. Iš projektinių lėšų kalendorinius metus Aukštaitijos regiono ugdymo, kultūros darbuotojams, visuomenės nariams besidomintiems krašto istorija muziejininkai organizavo 4 mokslines konferencijas: „Kupiškio žydų bendruomenės pastatai ir paminklai“, „Lietuviškos ateities garantas-sugebėjimas bet kokiomis sąlygomis išsaugoti valstybę“ (A. J. Greimas). „Mes – sėliai“, „Lietuvybė K. Šimonio ir XX a. pr. kitų dailininkų kūryboje“. Konferencijų dalyviai gavo Kupiškio švietimo tarnybos kvalifikacijos kėlimo pažymėjimus.

Muziejaus rinkinius tyrinėjo ir pranešimus konferencijos rengė trys muziejininkės. J. Knizikevičienė parengė ir skaitė pranešimą „Dailininkės V. Šleivytės kūrybinio palikimo išsaugojimas ir sklaida“, A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialiniame muziejuje, D. Jutkienė „Fotografijų reprezentavimas ir aktualizavimas tradicinėje Kupiškio etnografijos muziejaus veikloje“, Šiaulių „Aušros“ muziejuje, K. Jokimienė „Lietuvos tautinis kostiumas“ Kupiškio švietimo tarnyboje.

Kartu su laikraščiais „Kupiškėnų mintys“ vykdytas projektas „Prisiminimus negalima pamiršti“ ir „Panevėžio kraštas“ „Bridė“. Iš muziejaus rinkinių buvo publikuojama medžiaga apie įžymius Kupiškio krašto žmones, miestelius, partizaninį judėjimą.

3. Diagrama. Parengtų parodų, renginių, jų lankytojų, išleistų leidinių, informacinių lankstinukų palyginimas 2016 m. su 2017 m. %



VII SKYRIUS IŠSKIRTINĖS ĮSTAIGOS VEIKLOS IR PATIRTYS

Muziejininkai išskirtiniai veiklai priskiria bendravimą su NO ir integruotų projektų įgyvendinimu, kurie sudaro sąlygas papildyti muziejaus tautodailės rinkinį, puoselėti ir skleisti etninės kultūros dvasinį ir materialinį paveldą, prisidėti prie jaunosios kartos kūrybiškumo, tautinės savimonės pilietiškumo ugdymo.

Kartu su Panevėžio bendrijos Kupiškio skyriaus tautodailininkais įgyvendiname du projektus „Saulė kyla ir leidžiasi Baltų genčių piliakalnių viršūnėse“, „Aukso vainikas“.

Kartu su muziejininkais liaudies meistrai vedė senųjų amatų edukacines programas Upytės amatų centre, Vabalninko miestelio mugėje, šventėse „Stichijos 2“, „Baltų vienybės diena“, rengė ir pristatė kūrybos darbus respublikinėse parodose „Lietuvos tautodailininkų sąjungai-50“, „M. Bičiūnienės vardo“, „Tu jo numylėta Tėvynė“ (skirta Maironio 155-osioms metinėms), „Aukso vainikas“. M. Bičiūnienės konkursinėje parodoje tautodailininkė R. Sriubiskienė laimėjo 1-ąją vietą, V. Pastarnokui ir E. Jankauskienei atiteko spec. prizai. Parodoje „Tu jo numylėta Tėvynė“ tautodailininkės G. Vaičiškauskienė ir V. Jurevičienė buvo apdovanotos spec. prizais. „Aukso vainikas-2017“ R. Dobricko kūrybos darbai įvertinti I-ąja vieta, o I. Vapšienės II-ąja vieta.

Siekdami prisidėti prie visuomenės pilietinio ir tautinio ugdymo, ieškome papildomų finansavimo galimybių. Kartu su Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių Kupiškio skyriumi muziejininkai įgyvendino projektą „Aukštaitija: Bunkerių paslaptis atskleidus“. Kupiškio L. Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos mokiniai aplankė Utenos krašto muziejaus struktūrinį padalinį – Laisvės kovų muziejų, dalyvavo edukacinėse pamokose „Laisvės kaina“, aplankė partizano A. Kraujelio žūties vietą.

Kartu su Kupiškio r. Salamiesčio bendruomene ir Biržų krašto „Sėlos“ muziejumi buvome partneriais įgyvendinant projektą „Reformatų švietimo politika-pirmųjų pradinių mokyklų steigimas“. Salamiesčio miestelyje buvo pastatytas akmentašio V. Jasinsko sukurtas akmeninis paminklas, kuris skirtas 1595 m. įkurtai pirmajai reformatų mokyklai.

2017 m. tęsėme muziejinės veiklos tyrimus ir atliekame analizę. Žinodami įvairaus amžiaus lankytojų poreikius turime galimybę išsamiau, tikslingiau, kryptingiau planuoti muziejinę veiklą. Atlikti įstaigos veiklos analizę naudojant įvairius metodus, nurodo Lietuvos muziejų akreditacijos dokumentai.

Uoginių amatų centras yra A. Petrausko muziejaus teritorijoje. Objektas nuo Kupiškio miesto nutolęs 15 km. Šią problemą pastebėjo visuomenės nariai. Uoginių amatų centrą pagal galimybes kuruoja muziejininkė L. Eišinienė. Muziejininkai rengia įvairias liaudies meistrų parodas, integruotus renginius, veda edukacines pamokas, o amatininkai dirbantys pagal verslo liudijimą veda senųjų amatų, kulinarinio paveldo edukacines programas. Per kalendorinius metus lankėsi muziejuje ir amatų centre 3000 lankytojų, vesti 46 įvairūs edukaciniai užsiėmimai. Vadovaujantis finansinėmis galimybėmis ir partnerių sutikimais visuomenei organizuoti šeši didesnės apimties renginiai. Vasario 16-osios šventė ir minėjimas „Mūsų širdžių dovana Lietuvai šalelei“, „Kėdainių r. tautodailininkų parodos uždarymas, „Jurginės-pavasario sutiktuvės“, Joninių šventė, mėgėjų kaimo teatrų festivalio „Kaimo liktarnos“ uždarymas, Tarptautinio teatrų festivalio „Theater Chuster“ tautų vakaras.

Siekiant pagerinti Uoginių amatų centro veiklą būtina įsteigti vadybininko etatą, rašyti projektus ne tik Lietuvos kultūros tarybai, bet ir žemės ūkio ministerijai, organizuoti internetinės parduotuvės veiklą (medžiaga apie Kupiškio krašto tautodailininkus ir jų kūrybą yra parengta). Be to trūksta rajono kultūros įstaigų geranoriško požiūrio į integruotos kultūrinės veiklos vykdymą. Norėdami išsiaiškinti vykdomos edukacinės veiklos trūkumus, problemas pateikėme Kupiškio rajono bendrojo lavinimo įstaigoms klausimyną. Sulaukėme 28 užpildytų anketų, iš pateiktų atsakymų padarėme apibendrinimą ir išskyrėme įstaigos edukacinės veiklos stipriąsias ir silpnąsias puses.

Stipriosios pusės:

Edukacinė veikla priimtina 64 %;

Temų pasirinkimas platus, patenkinami lankytojų lūkesčiai 78 %;

Dalyvius žavi darbas netradicinėje aplinkoje 33 %;

Galimybė praktiškai pritaikyti žinias ugdymo programose 22 %;

Išskirtinė edukacinė pamoka tapo „Mįslių ir eksponatų draugystė“ (vedėja K. Jokimienė) 50 %.

Silpnosios pusės:

Ugdymo įstaigos edukacinėse pamokose lankosi po vieną kartą per metus 64 %;

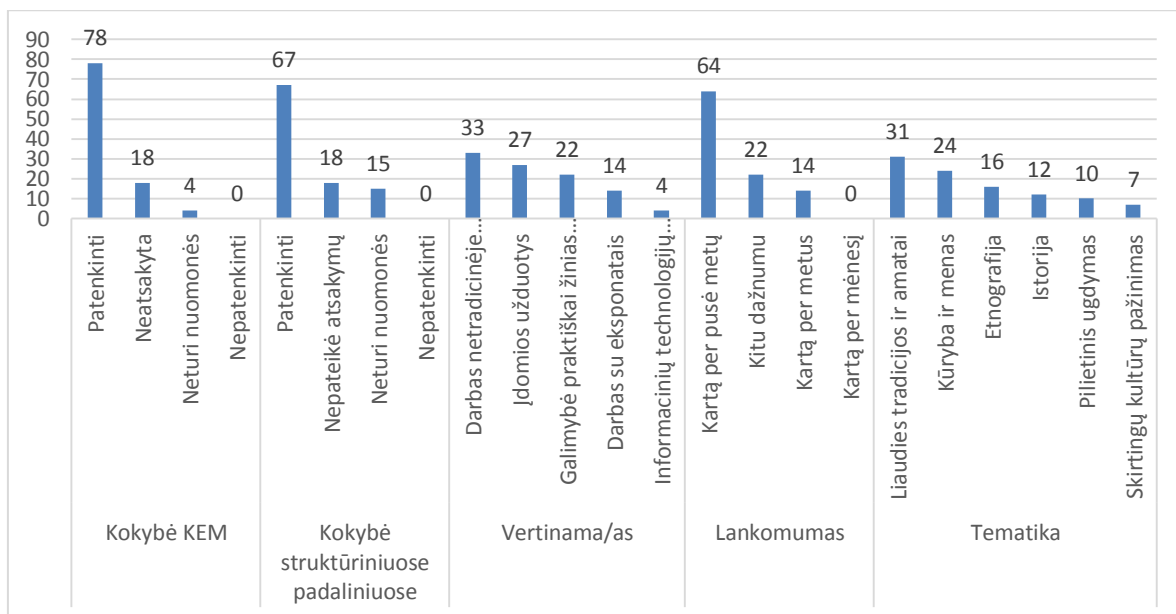
Mažai dėmesio skiriame ikimokyklinio amžiaus vaikams.

Respondentai žymi trikdžius: laiko stoką 48 %, atstumą 29 %.

Apie struktūriniuose padaliniuose vedamas edukacines pamokas respondentai nepateikia jokio atsakymo, t.y. neturi nuomonės.

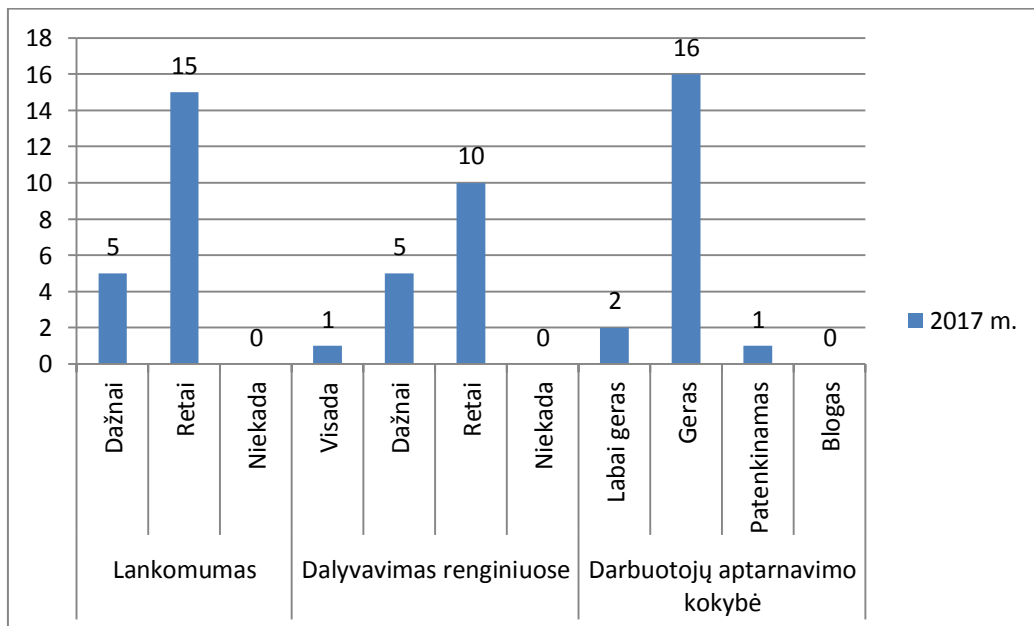
Lankytojai daugiau nori edukacinių užsiėmimų susijusių su tautodaile ir menu.

4. Diagrama. Kupiškio etnografijos muziejaus ir jo struktūrinių padalinių edukacinės veiklos analizė %.



Muziejaus veiklos tobulinimo apklausoje 2017 m. rugsėjo-lapkričio mėn. dalyvavo 20 respondentų. Surinkti ir išanalizuoti duomenys rodo, kad labai gerai vertinamas darbo laikas, virtualios parodos, renginiai. Didesnį dėmesį reikėtų skirti muziejaus aptarnavimo kokybei, parodų rengimui iš muziejaus fondų, renginių vedimui, kurie susiję su Kupiškio krašto istorija, liaudies menu.

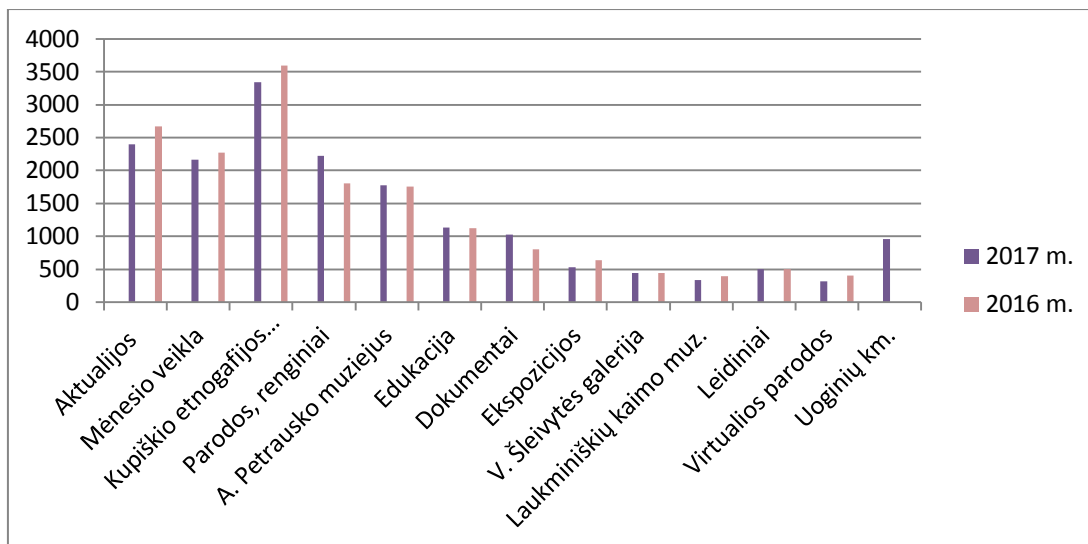
5. Diagrama. Muziejaus veiklos tobulinimo analizė. Respondentų skaičius iš 20 apklaustųjų.



Atlikta muziejaus internetinės svetainės lankytojų analizė. 2017 m. internetinėje svetainėje apsilankė 11 116 lankytojai. Diagramoje matyti kiek lankytojų peržiūri kiekvieną muziejaus sritį.

Išvada, kad visuomenės nariai domisi Kupiškio etnografijos muziejaus veikla. Tačiau ją būtina tobulinti. Negalime patalpinti video įrašų, nėra prieigos neįgaliesiems, paieškos lauko pagal žodį, anglų kalbos vertimo. Todėl būtina atnaujinti visą internetinę svetainę. Jos atnaujinimui 2018 m. rengsime projektą Lietuvos kultūros tarybai.

6. Diagrama. Internetinės svetainės lankytojų analizė skaičiais.



PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės mero
2017 m. sausio 2 d. potvarkiu Nr. MV-1

VEIKLOS ATASKAITOS RODIKLIŲ SUVESTINĖ
(kultūros įstaigoms ir jaunimo centrui)

Rodiklio pavadinimas	Rezultatas
1. ĮSTAIGOS RINKINIŲ RODIKLIAI	
1.1. Bendras eksponatų skaičius	54040
1.2. Per ataskaitinius metus surinktų eksponatų skaičius	1510
1.3. Per ataskaitinius metus suinventorintų eksponatų skaičius	763
1.4. Per ataskaitinius metus suskaitmenintų eksponatų skaičius	2014
1.5. Per ataskaitinius metus įvertintų eksponatų skaičius	1510
1.6. Per ataskaitinius metus restauruotų ir prevenciškai konservuotų eksponatų skaičius	21
2. PROFESINĖ KVALIFIKACIJA	
2.1. Įstaigos darbuotojų skaičius iš viso	13
2.2. Administracijos darbuotojų skaičius	3
2.3. Įstaigos specialistų skaičius	6
2.4. Kitų darbuotojų skaičius	4
2.5. Kvalifikacijos kėlimo užsiėmimuose darbuotojų skaičius per ataskaitinius metus	8
3. LANKYTOJAI IR EDUKACINĖ VEIKLA	
3.1. Apsilankymų įstaigoje skaičius per ataskaitinius metus	14534
3.2. Edukacinių užsiėmimų temų skaičius iš viso	22
3.3. Savivaldybės lygmens konkursuose pelnytos prizinės vietos, skaičius	NN
3.4. Per ataskaitinius metus parengtų edukacinių užsiėmimų temų skaičius	5
3.5. Edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius per ataskaitinius metus	4677
3.6. Apsilankymų įstaigos interneto svetainėje skaičius per ataskaitinius metus	11176
4. PROJEKTINĖ IR LEIDYBINĖ VEIKLA	
4.1. Iš viso per ataskaitinius metus parengtų projektų skaičius	12
4.2. Iš viso per ataskaitinius metus laimėtų projektų skaičius	5
4.3. Per ataskaitinius metus išleistų leidinių skaičius	3
4.4. Per ataskaitinius metus išleistų informacinių lankstinukų skaičius	5
4.5. Per ataskaitinius metus išleistų skelbimų, plakatų skaičius	91
4.6. Per ataskaitinius metus išleistų kvietimų-programų skaičius	716
5. BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS	
5.1. Iš viso pasirašytų įstaigos bendradarbiavimo sutarčių skaičius	
5.2. Per ataskaitinius metus įstaigos pasirašytų bendradarbiavimo sutarčių skaičius	
6. KULTŪRINĖ VEIKLA (PARODOS, RENGINIAI, EKSPOZICIJOS)	
6.1. Per ataskaitinius metus parengtų parodų skaičius	62
6.2. Per ataskaitinius metus parengtų kilnojamųjų parodų skaičius	13
6.3. Per ataskaitinius metus parengtų virtualių parodų skaičius	5
6.4. Per ataskaitinius metus parengtų renginių skaičius	50
6.5. Per ataskaitinius metus renginiuose dalyvavusių žmonių skaičius	5634
6.5. Nuolatinių ekspozicijų skaičius	9

7. MATERIALINĖ BAZĖ IR PATALPOS	
7.1. Įstaigos ir jos struktūrinių padalinių bendras plotas, kv. m.	1607
7.2. Įstaigos parodoms ir ekspozicijoms skirtas plotas, kv. m.	899
7.3. Rinkinių saugyklų plotas, kv. m.	334
7.4. Įstaigos ir jos struktūrinių padalinių pastatų skaičius	9
7.5. Per ataskaitinius metus įsigytų materialinių vertybių virš 1000 eurų skaičius	NN

Sutartinis žymėjimas: ND – nėra duomenų; NN – nėra, negalėjo būti.

IV. PATVIRTINTŲ ASIGNAVIMŲ NAUDOJIMAS				
4.1. Darbo užmokestis ir soc. draudimas	Išlaidų kodas	Išlaidų planas	Finansavimas	Kasinės išlaidos
Darbo užmokestis pinigais	2.1.1.1.1.1	86415	86414	86414
Socialinio draudimo įmokos	2.1.2.1.1.1	26580	26574	26574
4.2. Prekių ir paslaugų naudojimas				
Mityba	2.2.1.1.1.01			
Medikamentai	2.2.1.1.1.02	100	86	86
Ryšių paslaugos	2.2.1.1.1.05	2000	1996	1996
Transporto išlaidos	2.2.1.1.1.06	2350	2201	2201
Apranga ir patalinė	2.2.1.1.1.07	0		
Spaudiniai	2.2.1.1.1.08	170	116	116
Kitos prekės	2.2.1.1.1.10	3750	3749	3749
Komandiruotės	2.2.1.1.1.11	350	290	290
Ilgalaikio turto nuoma	2.2.1.1.1.14	0		
Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	2.2.1.1.1.15	5300	5269	5269
Kvalifikacijos kėlimas	2.2.1.1.1.16	210	202	202
Komunalinės paslaugos	2.2.1.1.1.20	9500	9499	9499
Kitos paslaugos	2.2.1.1.1.30	6200	6176	6176
Muziejinės vertybės	3.1.1.4.1.1	600	600	600
Nedarbingumo, mirties pašalpos	2.7.3.1.1.1.	380	380	380
4.3. Papildomai gauti finansiniai asignavimai				
Steigėjo skirti asignavimai	2.2.1.1.1.30	2437	2437	2437
Projektų įgyvendinimui skirti asignavimai	2.2.1.1.1.30	31741	31741	31741
Paramos lėšos	2.2.1.1.1.30	1715	1715	1715
Iš viso:		179798	179445	179445

Direktorė

Violeta Aleknienė